

Владимир Умељић

КАДА МРТВА УСТА ПРОГОВОРЕ
(О Србоциду хрватске државе 1941–1945)

Уредник
Зоран Колунџија

Рецензент
Мире Радојевић, дописни члан САНУ

Аутор благодари Драгану Митровском, сабрату у светосавском православљању Господа, као и Српској црквеној општини у Берлину за свесрдну подршку и помоћ при објављивању овог дела.

Владимир Умељић

КАДА МРТВА УСТА ПРОГОВОРЕ

(О Србоциду хрватске државе 1941–1945)

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

САДРЖАЈ

„ОВА КЊИГА ДАЈЕ НАДУ ДА ИСТИНА НЕ МОЖЕ ОСТАТИ СКРИВЕНА” (Рецензија Мире Радојевић, дописног члана САНУ).....	9
УВОД	15
I СВЕДОЧЕЊА ЖРТАВА СРБОЦИДА, ХОЛОКАУСТА И ПОРАЈМОСА У ХРВАТСКОЈ ДРЖАВИ 1941–1945.	25
Исповест мученика из Јасеновца	25
Исповест мученица из Јасеновца	38
Судбина деце-логораша у Јасеновцу и Јастребарском (специјалном логору само за децу) – још неколико сведочења преживелих очевидаца	49
„Култура памћења” данашњих хрватских бискупа у односу на специјални концентрациони логор за децу Јастребарско	58
Сведочења преживелих логораша на Првој међународној конференцији о Јасеновцу (Универзитет Њујорк, 1997).....	65
„Чудесно” ишчезавање Срба и „чудесно” умножавање Хрвата западно од Дрине 1846–1941.	84
И ван логора – логор.....	88
Безвремена етика Диане Будисављевић и преко 12.000 спасене српске деце из логора смрти НДХ – може ли се и тај чин первертирати (инструментализовати и ставити у службу геноцидног пројекта хрватске државе 1941–1945)?	92
Сведочења о страдању српског православног свештенства, као битног и специфичног елемента геноцидне намере хрватске државе 1941–1945. да затре Србе	110
Редовна ерупција атавистичког варварства, као карактеристика нарочито верских ратова (Хугенотски ратови, Тридесетогодишњи рат)	116
Сензибилна проблематика утврђивања још увек отвореног броја жртава Србоцида и логора Јасеновац	121
Однос статистике, сведочанстава преживелих жртава Јасеновца и других релевантних историјских података, као битних елемената свеукупности примарних историјских извора.....	140

II	О РОДИТЕЉИМА, БАБИЦАМА И ХИТНОЈ ПОМОЋИ СВЕ НАЈБОЉЕ, АЛИ НЕ И ПРИ УДРУЖЕНОМ ГЕНОЦИДНОМ ПОДУХВАТУ.....	149
	Злочин и казна по „непогрешивим” папама, али и по Макијавелију: „Није важно ко шта каже или уради, већ коме то користи”.....	150
	• „Пацовски канали” Ватикана по завршетку Другог светског рата и геноцидни плен немачких нациста и хрватских усташа... 151	151
	• Ватикански „Божији банкари” – удружено са мафијом, слободним зидарима и коруптним политичарима до максималних профита.....	168
	• Зашто су САД и Велика Британија помагале Ватикану при организовању бекства геноцидних и ратних злочинаца од правде после Другог светског рата?.....	186
	• Импликације става Ватикана према великим европским геноцидима у 20. веку, после Другог светског рата и данас.....	193
III	ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА ХРВАТСКЕ ДРЖАВЕ 1941–1945. НА „НАУЧНИ” НАЧИН ИЛИ КАДА МРТВА УСТА (НЕПОКАЈАНИХ) ПОЧИНИТЕЉА ЗЛОЧИНА ПРОГОВОРЕ.....	203
	Немачког историчара који тврди да у НДХ није било геноцида над Србима угошћавају српски историчари, свештеници и државни службеници (Милан Четник, „Стање ствари”, 9. март 2023).....	207
	Мрачна мисија доктора Корба.....	207
	Убијање историје (Мира Радојевић, Печат, бр. 668, Београд, 5. 11. 2021) –.....	216
	О „врхунским српским ауторитетима” по питању Србоцида и Јасеновца или када главно постане споредно а погрешно се слави као исправно.....	227
	• О третирању неистомишљеника.....	228
	• О третирању порицатеља Србоцида хрватске државе 1941–1945.....	239
	Александер Корб и промена научно-историјске парадигме у Немачкој на почетку 21. века или „Контрафактичком историјом до промене српске националне свести!”.....	250
	• Србоцид хрватске државе 1941–1945, као „српска митоманија”?.....	255
	• Концентрациони логор Јадовно – „државни пројекат запошљавања социјалног карактера”?.....	277
	• Концентрациони логор Јасеновац – „најмасовније умирање се десило услед једне природне непогоде, изливања Саве”?.....	281

● „Наводно крволочне” усташе су били само „сањари и визионари”, које су Срби „перфидно сатанизовали”?	284
● О Ватикану, хрватском римокатоличком клеру и Алоџију Степинцу („у чијем седишту су корени усташког ослободилачког покрета и где су основане прве усташке борбене групе”).....	299
● О „национално-демократском” Анти Старчевићу, „оцу хрватске нације” (Анте Павелић)	318
● Немачка универзитетска елита и утирање пута Александру Корбу крајем 20. века.....	324
● Немачки политичари, дехуманизација Срба и култивисање „контрафактичке историје” крајем 20. века.....	332
● „Хрватска се нема никоме ништа испривавати!” (Стипе Месић, председник друге независне Хрватске у 20. веку, о Србоциду претходне независне Хрватске 1941–1945)	350
● Ватикан, југословенски комунисти и Срби, тај „некадашњи народ (...) који ето, може се рећи, потпуно изумире” (папа Павле VI при покушају „куповања” црногорско-приморског митрополита Данила, 1969)	352
● Уместо закључка (ревизија историје је довољно речита).....	358
ПОГОВОР	361
● Када мртва уста (невиних) проговоре, она говоре само истину	361
● „Ако је и безумно, ипак има методу” (Хамлет)	363
● Кратки излет у област спекулативног размишљања.....	364
● Однос Александра Корба према носиоцима истраживања Холокауста – принципијелни став или макијавелистички опортунизам?	377
● Резултати Александра Корба – „неизмерни допринос науци” или „неопростиви злочин” („inexcusable crime”), како тако нешто означавају (не само) преживели јеврејски логораши Бухенвалда?.....	380
Свака критика захтева самокритику, да би била веродостојна.....	383
ЈЕДНА СЛИКА КАЖЕ ВИШЕ ОД ХИЉАДУ РЕЧИ (Факсимили докумената и фотографије 1941–1947).....	387
ЗАШТО ЈЕ ОВО ЈЕДНО „ДЕЛО ЗА СВАКОГА”?	411
Белешка о аутору	423
Листа коришћених историјских извора и научне литературе.....	425
Линкови.....	427
Регистар имена	429

„ОВА КЊИГА ДАЈЕ НАДУ ДА ИСТИНА НЕ МОЖЕ ОСТАТИ СКРИВЕНА”

(Рецензија Мире Радојевић, дописног члана САНУ)

Вишедеценијски посвећен проучавању геноцида извршеног над српским народом у Независној Држави Хрватској (1941-1945), Владимир Умељић је, после бројних својих студија и прилога о овој мучној историји, написао нову књигу, чији наслов – упркос све израженијим настојањима да се прошлост најпре релативизује, а потом „избрише” – даје наду да истина не може остати скривена.

Прочитавши је, не бисмо могли да кажемо ком „жанру” припада, с обзиром на то да већ од првих страница узбуђује и узнемирава многоструким приступима, будући да истовремено представља сабрано историјско знање и историографско истраживање, филозофско-етичку расправу, теолошко тумачење, психолошко и социолошко посматрање истраживаног питања, политиколошке осврте... Знајући, међутим, да академско образовање господина Умељића обухвата неколико научних дисциплина, као и које је научне методе примењивао у досадашњим својим радовима, с једне стране можемо рећи да је то било очекивано, а са друге да се управо и на овом примеру показало да постоје многе историјске теме у чијем је истраживању историографији потребна помоћ других, сродних наука и њихових методолошких полазишта. Поступајући тако, господин Умељић је, између осталог, био руковођен и лично усаглашен с добро познатим ставом Јована Дучића о страховитим последицама заборава као „најсвирепијој одмазди над жртвом”. Добрим делом из истог разлога, и овим се својим делом трудио да истакне како непокопане и често безимене жртве, уморене на начине толико свирепе да се опиру целокупном историјском искуству и познавању људске психе, немају никог другог осим историчара и других научника да њих спасу заборава, а народ, коме и мртви припадају, чувају од исте или сличне судбине.

Владимир Умељић је своју књигу написао на проверљивим историјским изворима, архивским и објављеним, различитог порекла и карактера, на богатој историографској, теолошкој, филозофској, психолошкој и социолошкој литератури, објављеној на више језика, на прилозима и полемикама из штампе и периодике. Попис ове разнолике грађе је импресиван, а сигурност којом је коришћена непобитно потврђује изванредну упућеност аутора у тему коју је анализирао и тумачио. Питања која је при томе постављао стварају, пак, снажан утисак да јој се изнова и изнова враћао. Знатан део овог изворног материја иначе је већ коришћен у другим књигама и отуд познат науци, али то не умањује њихову сазнајну вредност, тим пре што је садржином ове књиге тематизован и научно разматран дуги низ изузетно важних проблема: порекло и узроци геноцида, његови подстрекачи и извршиоци, свакодневна „нормалност” људи који су се након чињења злочина враћали „редовном животу”, сличности и разлике између Холокауста и Србозида, одговорност Ватикана и Римокатоличке цркве, повезаност америчких и британских служби са ватиканским круговима, одговорним за спашавање усташких и других злочинаца, финансијска и идеолошка подлога ове сарадње, „лицитирање” са бројем жртава, политизација и инструментализација овог питања у протеклим деценијама и савременом добу, застрашујућа присутност прошлости у садашњости, упорност настојања да се изврши тотална ревизија процеса и збивања из Другог светског рата, утицај неонацистичких идеја на рат у Украјини, негирање геноцида над Србима и протагонисте ових тенденција попут Александра Корба, одговорност српске научне елите и установа, брига за културу сећања, изостанак суочавања са прошлшћу и порицање одговорности у данашњој хрватској држави, стереотипни став Запада према српском народу, неспособност да се једној бројчано малој нацији опросте ратне победе... Изнад свега, чини нам се, налази се чињеница да су у историји, дугој неколико стотина година, дубоко и чврсто повезане, а међусобно узроковане наизглед удаљене појаве и догађаји, због којих прошлост не може да остане тамо где у својим илузијама сматрамо да треба да јој буде место.

Разматрајући ова питања, Владимир Умељић износио је оно што је сам истражио и као стечено знање пронашао у изворима и лите-

ратури. Закључке је доносио у случајевима у којима је веровао да је то могуће учинити, при чему је највећу сигурност испојио у тумачењима историјске улоге Римокатоличке цркве и Ватикана, који у својој миленијумској логици води борбу против православног света, Јевреја и „јеретика” свих врста, често користећи сва расположива средства: од истребљујућих ратова преко подстрекивања зла и „преверавања” до новца, који у исто време присваја не само ради богаћења него и других циљева, заташкавања скандала у редовима католичког свештенства, спашавања злочинаца и популаризације католичнства. Не мање сигуран, Владимир Умељић је био и у случају тумачења одговорности појединих структура власти у САД и Великој Британији, које су из својих политичких интереса и финансијских добити избегле изручивање злочинаца потраживаних од стране југословенских власти.

Што се тиче посебног осетљивог питања броја Срба убијених у Јасеновцу и на територији НДХ, био је изузетно опрезан. Износећи десетине у међувремену изнетих процена, од оних у различитим изворима до историографских, статистичких и политичких, крајње циничних, каква је била чувена тврдња Фрање Туђмана или податка са хрватске википедије из 2013. године, по којој у НДХ међу Србима не да није било људских жртава него се њихова популација увећала за 120 хиљада људи. Лично, Владимир Умељић ово питање оставио је отвореним, допустивши притом претпоставку да би се до прецизнијег броја могло доћи „ако се једног дана заиста отворе тајни архиви као нпр. они у Ватикану”. Истовремено, навео је мањкавости примењиваних статистичких метода, закључујући да „квантитет жртава не утиче на стравичан квалитет злочина геноцида”.

Говорећи, пак, о једном другом осетљивом проблему, везаном за подршку који је усташки режим имао на простору своје злочиначке творевине, Владимир Умељић није негирао чињеницу да су, осим усташа, свирепа убиства Срба починили и тзв. обични грађани, али је изричито нагласио: „Овај текст није никаква оптужба, јер кривица никад није колективна или штавише наследна. Ради се о *зајегничкој одговорности* за прошлост, садашњост и будућност. То значи да њен критички тон превасходно представља позив на учење из историје, на идентификовање негативних елемената културолошке традиције и њихово одбацивање у смислу принципа 'Никад више!’,

уз прихватање и даље развијање свих позитивних елемената исте”. У том смислу, као хуманиста није могао да прихвати тезу о геноцидности појединих народа, што не значи да је избегао да говори о неспремности хрватске нације да се суочи са историјском одговорношћу, као и о „повампирењу” усташких идеја, праћеном величањем истакнутих усташких вођа, рехабилитованих и чак слављених протеклих година и деценија.

Пишући ову књигу, Владимир Умељић није штедео читаоца тиме што би изоставио бруталне описе садистичког иживљавања усташких злочинаца над жртвама, потеклом из монструозне тежње да им смрт буде што болнија и што дуже одлагана. Ово се односило на жртве свих узраста, од деце до старих људи, којима је тамо где су извори допуштали наводио и пуна имена, будући да им се тек тада, враћањем пуног идентитета, враћа и људско достојанство. Иако ових примера има релативно много, мора се нагласити нужност персонализовања жртве и узнемиравања савести свих који буду читали ову књигу, будући да такви детаљи говоре далеко више од бројева, а читаоцима нужно „стварају слику”, ма колико је она страшна и непојмљива људском мозгу. Овој сврси, за коју је потребан висок ниво стручне културе, како се не би отишло у нежељену крајност и подстакло на мржњу, служе и прилози, поготово сачуване фотографије. Јер, како је и сам аутор казао, оне говоре више него речи.

Напокон, историографији, поготово српској, користиће и исцрпан попис извора и литературе, махом на немачком и енглеском језику, због чега умногome није позната српским научницима.

На крају, можемо да закључимо да је нова књига Владимира Умељића написана на основу изузетно доброг познавања проблема геноцида, како његове историје тако повезаности са потоњим деценијама и тренутком у коме живимо, а на другој страни са политичким и верским тенденцијама које трају вековима, доводећи у везу наизглед удаљене народе, процесе и догађаје. Управо зато, она је храбра у изношењу чињеница и тумачења, а отворена и подстицајна за даљу расправу. Написана са дубоким саосећањем за страдале Србе и све друге жртве, уз недвосмислено „прозивање” одговорних и именовање виновника, не подстиче на мржњу нити позива на данас толико популарно „помирење”. Постављена превасходно на

основи која је и морална и научна, подсећа нас да опроштају мора претходити покајање, али да давање опроштаја не припада историчарима и другим научницима него жртвама и оној сили чијој су се милости пред смрт обраћале.

Београд, 15. јун 2023.

Мира Рагојевић

УВОД

„Прошлост никад није мртва. Она штавише није ни прошла.”

(Вилијам Фокнер)

Геноцид/народоубиство представља најтежи злочин, који историја човечанства познаје. Тиме се квалификује не само његова масовност у смислу – по правилу енормног – броја жртава (али и одговарајуће великог броја починилаца овог недела), већ и изузетно висок степен антихуманог планирања и реализовања овог криминалног поступка, који би се тешко дао доказати при било којој другој форми масовног убиства (рат, фратрицид, итд.).

Систематско лишавање живота читавих национално и/или етнички, верски и/или „расно” сродних популација и то без обзира на узраст и пол припадника циљне групе жртава захтева једну значајну промену, једну револуцију у начину мишљења, говора и делања починитеља злочина и, истовремено, отежава истраживачима разумевање тог процеса, који је потпуно инкомпатибилан са основном етиком и основним хуманистичким вредностима, конвенцијама и нормама људске историје (*thinking the unthinkable*, мислити незамисливо).

Јер механизам, који од „нормалних” људи прави починитеље једног оваквог недела, наравно, дијаметрално се разликује од покушаја темпорарног уживљавања у тај механизам тј. схватања истог од стране науке.

Поразна је чињеница да су непосредни починиоци ових монструозних злочина могли да тако безмерно подлегну управо малигном упливу својих врхушки, да прихвате са њихове стране идеолошки редефинисану стварност и постану безосећајни мучитељи и масовне убице.

Ради се о пуштању из боце злог духа ксенофобичног расизма и безмерне искључивости у односу на „оне друге”, и припремању социјалне већине на стварност, у којој „више расе” имају право и

дужност да „очисте и спасу човечанство” од заосталих, штетних и угрожавајућих „подљуди”.

То је онај дијахроно индуковани менталитет живљења расизма, антисемитизма, антисловенизма, итд. значи дехуманизације свих „оних других”, који је дуже од једног миленијума био есенцијални саставни део културолошке традиције Запада и најкасније од почетка 20. века постао довољно виртулентан, да средином истог века изроди велике геноциде у Европи – Холокауст над Јеврејима, Порајмос (Самударипен) над Ромима и Србоцид¹ хрватске државе 1941–1945.

Главни фактор и креатор те традиције агресивне нетолеранције у својој зони утицаја био је несумњиво Ватикан,² но здушно су је гајиле и градиле све водеће елите Запада, без обзира на време тј. облике социјалног организовања (робовласништво, феудализам, капитализам) или на професионално опредељење – политичари, филозофи, књижевници, научници, идеолози империјализма и идеолози комунизма, Маркс и Енгелс, „добротворне” фондације, итд.

Непревидива чињеница је, наиме, да починитељи свих великих геноцида средином 20. века у Европи примарно припадају окцидентално-европској културолошкој традицији, док ниједан народ-жртва ових злочина не припада примарно тој традицији и сваки од њих је увек био од стране водећих елита и социјалних већина третиран као „страно тело” и „реметилачки фактор”, без обзира на њихове доприносе истој.

Л. И. Хоровиц је својевремено, сасвим правилно и консеквентно истакао: „Геноцид је увек једна свесна политичка одлука у оним кризним временима, када традиционални заштитни механизми једног друштва (религија и њене институције, правни систем и сл.) или закажу или се силом приморају на учествовање у злочину”.³

---

¹ Овај неологистички *terminus technicus* за брзо препознавање геноцида над Србима у хрватској држави 1941–1945. увео сам у научно истраживање феномена геноцида крајем прошлог века и од тада се исти у растућој мери појављује/примењује у одговарајућим научним публикацијама.

² За заинтересоване опширније у: Владимир Умељић: *Окцидентално-европска културолошка традиција, велики геноциди у Европи средином и балкански рајдови крајем 20. века (Конјинкуишети историје у њизми теорије дефиниционизма)*. Гамбит Јагодина, 2016.

³ L. I. Horowitz: „Genocide and the Reconstruction of Social Theory: Observations on the Exclusivity of Collective Death” (Übernommen aus: Wallimann-Dobkowsky: „Genocide and the Modern Age”, New York, 1978, S. 68, 77).

Време геноцида је једна врста „ванредног стања” у социјално-психолошком погледу и једна битна детерминанта тог времена је једно – на први поглед парадоксално – стање духа: узурпација власти над дефиницијама стварности инсистира путем психагогије (= вођење душа) на редефинисању циљне групе предвиђених жртава у смислу њихове дехуманизације а са циљем мотивисања предвиђене циљне групе починитеља геноцидних радњи, ради олакшања предвиђених (планираних) криминалних и нехуманих поступака према жртавама.

Привидно парадоксално при овоме је чињенично стање, да се само група починитеља више или мање духовно униформише и (макар и темпорарно) суштински дехуманизује, док жртве суштински остају оно што јесу.

Јер, статистички гледано, већина непосредних починитеља једног геноцида су „нормални” људи и тешко да ће један нормални човек пожелети или учинити зло својој мајци, брату, сину или супрузи.

Довести, дакле, једног „нормалног” човека дотле да у својој беспомоћној жртви у тренутку сопственог тешког криминалног и неморалног акта (мучење, убиство) не види своју мајку или своје дете, свог брата или своју сестру, подразумева висок степен психагогичног успеха редефинисања дотичне жртве – то жртвено биће за починитеља у том тренутку није људско биће, те његова сопствена радња за њега није ни криминална ни грешна.

И – та његова радња кореспондира (при свим великим геноцидима европског 20. века) свесно, полусвесно и/или подсвесно са оним „заједно са колевком” добијеним, са историјом, традицијом, (не)важећим етичко-моралним критеријума, (не)важећим социјалним нормама и конвенцијама, са свим оним што ми у свакодневици називамо фенотипско наслеђе, „људска природа”, менталитет (= идентитет) и сл. Касније уз то долази „присила групе” и закључно, сваки развој догађаја добија раније или касније своју сопствену динамику.⁴

При суђењу нацистичком „чиновнику смрти” Ајхману у Јерусалиму, Хана Арент је зачуђено констатовала „баналност зла”⁵ тј. ко-

⁴ Vladimir Umeljic, Ethik und Definitionsmacht, Essay in: Kultursoziologie 2006/I, S. 3, Leipzig, 2006.

⁵ Arendt, H. Eichmann in Jerusalem. Ein Bericht von der Banalität des Bösen; m.e. Essay v. Hans Mommsen; aus dem Amerikanischen von Brigitte Granzow, München-Zürich, Piper, 1986, Neuausgabe (Serie Piper/ SP 308).

лико је и овај марљиви организатор геноцидног убиства милиона европских Јевреја у суштини био само један просечни малограђанин, једна свакодневна појава из било ког медиокритетског предграђа (овде – Запада), која ради свој нормални посао и викендом подсеца своје руже у башти, коси марљиво траву и слаже се са суседима да је време променљиво, да су порези високи а да је раније све било боље.

И Хрватица Марија Јосипова Обајдин је била једна „нормална“ жена у време Србоцида хрватске државе 1941–1945. Она је после рата изјавила за судски протокол 30. јануара 1947:

„У љето 1941. била сам кухарица у Слуњу (...) Видјела сам како доводе Србе и стављају у затвор, те преко ноћи воде на убијање а претходно их опљачкају. Једно јутро узела сам мотику и отишла да копам крумбир. Када сам дошла до Лалића гаја, видјела сам тамо једну жену која је сједила и била сва избодена ножем и крвава а поред ње се налазила јама, у коју су усташе потрпале убијене Србе. Та женска говорила је нешто, али је нисам могла разумјети.

Пришла сам јој, ударила је два пута мотиком по глави и она се скљокала на земљу, и више није показивала знакове живота. То је била Милка Зеџ из Зечево Вароши. Послије сам накопала крумбир...”⁶

Карактеристична је и изјава једног некадашњег бојовника хрватске државе 1941–1945. из Коренице, Хрвата по имену Мато Шљарић, који је по завршетку рата пред судом у Госпићу 1948. дао исказ о свом учешћу у Србоциду.

Он је после трезвеног навођења својих убистава, после равнодушног набрајања жена и деце, које је клао својом секиром или изранављених девојчица, које је живе бацао у њихове гореће куће, исто тако трезвено завршио своју изјаву реченицом: „А потом сам дошао кући и радио свој сељачки и ковачки посао...”⁷

И он је био један „нормални” починитељ геноцида.

---

⁶ Djuro Zatezalo: „... denn sie wussten, was sie taten” (Augenzeugenberichte über den Serbozid im „Unabhängigen Staat Kroatien” 1941–1945. Kai Homilius Verlag, Berlin, 2012, S. 211. (Немачки превод, уводна рецензија и научни апарат: Владимир Умељић. (Немачка верзија књиге: Đuro Zatezalo, „Radio sam svoj seljački i kovački posao”, Zagreb, 2005).

⁷ Исто, стр. 355.

Шоа или Холокауст, геноцид над Јеврејима од стране немачких нациста и њихових помагача најбоље је и најтемељније истражен, и документован геноцид европског 20. века. То је, истовремено, једини од ових масовних злочина, који је у смислу чињеничног стања (историјска истина) врло темељно етаблиран не само у научној јавности, већ и у историјском сећању и свести највећег дела човечанства.

То значи да заступници „Auschwitz-Lüge” („Лаж о Аушвицу”, релативизовање односно порицање Холокауста) представљају само један изразито нехумани изузетак, који потврђује правило.

Геноцид над Синтима и Ромима до данашњег дана остао је недовољно истражен и документован из два превасходна разлога:

а) Европска и светска наука не показују довољно интереса и долази до потискивања, и релативног занемаривања ове области, и

б) Они, који би требало да највише ураде на овом пољу, потомци жртава овог злочина, до сада су исувише мало урадили на промени овог апсолутно незадовољавајућег стања ствари.

У односу на Србоцид, ситуација је још далеко комплекснија:

а) И у овом случају наилазимо на потискивање и занемаривање ове области од стране европске и светске науке, али овде из сасвим супротног разлога, из једног вишка интереса. Ово је, наиме, једини велики геноцид европског 20. века са једном одлучујућом црквено-политичком компонентом, која представља значајно оптерећење за Ватикан (насилно покатоличавање циљне групе жртава геноцида, са око 240.000 „добровољних” конвертита).

б) Истраживање Србоцида по завршетку Другог светског рата од стране потомака жртава геноцида било је од стране Титовог комунистичког режима због „ометања и кварења братства и јединства југословенских народа” у великој мери непожељно, саботирано и чак забрањивано. У међувремену се стање битно побољшало.

в) Ово је једини велики геноцид европског 20. века, који се од стране потомака починитеља злочина Србоцида (врло значајни део хрватске научне и опште јавности) систематски и консеквентно релативизује односно пориче, што се с правом може сматрати последњим геноцидним чином.

Последњим чину Србоцида припада нпр. и реч (= дело) једног хрватског Doctor Theologiae, Juris, Juric canonici, Advocatus Sacrae Romanae Rotae, Procurator Sacrae Congregationis Rituum, A. Professor of Iurisprudens and Philosophy of Law, по имену Иво Омрчанин, који једва десет година од краја Другог светског рата и Србоцида тврди, да су у суштини Срби починили један геноцид над Хрватима:

„...Али тада је почео, као што смо већ доказали, један српски геноцид над Хрватима. Најстрашније се десило 1941–1945, када су Хрвати узели своју судбину у своје руке, да би мирно живели у својој Независној Држави Хрватској. Суседни Срби, међутим, којима су Хрвати кроз дугу историју увек помагали, објавили су Хрватима један уништавајући рат, који је вођен на најсуровији начин (...) и за Хрвате био потпуно нов, изненадио их и затекао потпуно неспремне...”⁸

Геноцидни карактер ове речи (= дела) и тиме покушане редефиниције стварности од стране Ива Омрчанина не испољава се само у дубоко неморалној и фактички саучесничкој апологетици Србоцида 1941–1945. (принцип „Држите лопова!“). Суштинска опасност оваквог вербалног делања (редефинисања историје) лежи пре свега у одржавању латентног геноцидног потенцијала у једном друштву (= опасност понављања геноцида).

Истовремено, апологетика једног извршеног геноцида иде на руку и „нормалним” починиоцима истог, при тежњи да задрже своју „нормалност” у психо-социјалном односно психо-моралном смислу речи.

У Европи су средином 20. века, дакле, извршена три велика геноцида. Погледајмо табеларно неке од њихових битних заједничких карактеристика и разлика:

---

⁸ Ivo Omrcanin: Kommentare über die Broschüre „Kroatische Priester ermordet von den Tschetnikern und Kommunisten”, von Dr. Ivo Omrcanin, München, 1955. Universitätsbibliothek Frankfurt a. M.